

LANDSFORENINGEN LEVENDE HAV

The Danish Society for A Living Sea

Udvalget for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri
Folketinget, Christiansborg
1240 København K

Vedr. Kystfiskeri

Med denne henvendelse ønsker Levende Hav at holde udvalgets medlemmer orienteret om udviklingen inden for fiskeriet, herunder kystfiskeriet.

Vedlagt i kopi et brev til Fødevareministeren hvor vi redegør for den situation som kystfiskeriet befinder sig i pt.

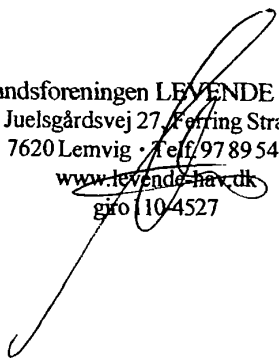
Vi håber at Folketingets medlemmer fortsat er opmærksomme på de forvaltningsmæssige og strukturelle problemer i kystfiskeriet som meget langt fra er løste, selv om et enigt Folketing stod bag kystfiskerne i juni 2004.

Med venlig hilsen

for Levende Hav

Kurt Bertelsen Christensen
Formand for Levende Hav
Ferring Strand den 25/10 2004

Landsforeningen LEVENDE HAV
Juelsgårdsvej 27, Ferring Strand
7620 Lemvig · Tlf. 97 89 54 55
www.levende-hav.dk
giro 110-4527

LANDSFORENINGEN LEVENDE HAV

The Danish Society for A Living Sea

1

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri
Fødevareminister Hans Christian Schmidt
Holbergsgade 2
1057 København K

Kære Hans Christian Schmidt

I Fiskeri Tidende den 21/10 og på Fødevareministeriets hjemmeside, byder du kystfiskernes nye repræsentant i Erhvervsfiskerudvalget velkommen og samtidig glæder du dig over, at kystfiskeriet har fået større indflydelse og at det nu kan bevares og udvikles.

Sammen med et flertal af de danske kystfiskere deler jeg ikke din tilfredshed og optimisme med udviklingen og det skal jeg forsøge at begrunde. Jeg har virket som sekretær for en arbejdsgruppe bestående af kystfiskere og bl.a. derigennem fulgt denne sag meget nøje.

Baggrund

I 2004 bakkede regeringen og et samlet Folketing op om kystfiskernes ønsker til en kystfiskerordning, indeholdende en bedre regulering, et større mål af selvforvaltning, forsøg med indsatsreguleringer og dermed indflydelse på fremtiden.

- **Formandskabet i Danmarks Fiskeriforening var fra starten imod en særordning for kystfiskerne og det gjorde man kystfiskerne og politikerne meget klart opmærksom på.**

Modstanden fra Danmarks Fiskeriforening prægede også diskussionerne i arbejdsgruppen og spørgsmålet om hvorvidt kystfiskerne skulle forlade Danmarks Fiskeriforening og danne deres egen forening, eller ofte taget op. Det blev besluttet, at blive i DF bl.a. for at fastholde fokus på det væsentlige, en bedre forvaltning og regulering af kystfiskeriet og for at komme de politikere i møde som havde givet udtryk for, at de ikke ønskede mere splittelse i Danmarks Fiskeriforening.

Den aktuelle situation

Situationen for kystfiskeriet ligger pt. langt fra de erklæringer som Folketinget har vedtaget. Årsagen til dette skal findes i flere forhold, bl.a. i Danmarks Fiskeriforenings modstand mod ordningen og i Fiskeridirektoratet. Begge parter har ikke *givet* kystfiskerne, men *frataget* dem indflydelse på fremtiden.

Danmarks Fiskeriforening fik bl.a. ansvaret for et større kystfiskermøde i Ålborg den 9/10, men frem til mødet, hvorunder der bl.a. skulle gennemføres valg til en styregruppe for kystfiskeriet, var der kun tavshed og forvirring. På intet tidspunkt fik kystfiskerne den viden og de oplysninger som de havde brug for. Der var ingen debat, kun rygter. Der blev udsendt et brev til de fiskere som kunne deltage og lige før mødet endnu et kort brev, begge breve fra Fiskeridirektoratet hvor kystfiskerne blot kunne tage til efterretning, at valg, kandidater, valgprocedurer osv. var afgjort. Som en understregning af fraværet af de demokratiske spilleregler, overtog Fiskeridirektoratets direktør ledelsen af mødet i Ålborg og de 110 deltagere kunne derefter stemme efter en viden om sagen og en valgprocedure, som meget langt fra lever op til standarden i dansk demokrati og folkestyre.

Resultatet var således givet på forhånd. Fiskerne valgte de 7 navne de kendte og et flertal af dem går tilsyneladende ind for et individuelt system/regulering. Og som en understregning af forholdene, valgte styregruppen et medlem af Danmarks Fiskeriforenings hovedbestyrelse, som kystfiskernes repræsentant i Erhvervsfiskeriudvalget. En repræsentant som end ikke hører under kategorien "kystfiskere", fordi han fungerer som havfisker. Men også på det område afgjorde Fiskeridirektoratet, at havfiskere også kunne være kandidater til kystfiskernes styregruppe, men uden stemmeret.

Efter kystfiskermødet i Ålborg den 9/10, ligger de gode intentioner om samling, selvforvaltning og indflydelse for kystfiskeriet i ruiner og modløshed, opgiveness og ligegyldighed, er dækkende for stemningen blandt kystfiskerne i dag. Og denne stemning dækker, i større og mindre grad, over begge grupper i kystfiskere. Dvs. både de fiskere som ønsker en kystfiskerordning, uden brug af den individuelle historik, og det mindretal som ønsker en regulering byggende på den individuelle historik.

- **Det er ikke tilfredsstillende, det er uholdbart og resultatet vil ikke give andet end uro og ballade.**

Danmarks Fiskeriforening og Fiskeridirektoratet, støttet af andre fiskerimyndigheder, har ikke loyalt efterlevet regeringen og Folketingets vedtagelse for kystfiskeriet. Det kan der være flere grunde til. Meget tyder på, at Danmarks Fiskeriforening, Fiskeridirektoratet og andre myndigheder med ansvar for fiskeriet, ikke ønskede en samling omkring kystfiskeriet. Det har Danmarks Fiskeriforening som nævnt givet klart udtryk for og en nærmere tolkning af Fiskeridirektoratets virke i sagen, bl.a. med formandskabet for det Demersale Udvalg og referater derfra, viser at Fiskeridirektoratet bakker op om Danmarks Fiskeriforenings holdning i denne sag.

Årsagerne til denne enighed mellem Danmarks Fiskeriforening og Fiskeridirektoratet er historisk og i dag konkret funderet i et meget snævert fiskeriøkonomisk hensyn.

Et af de markante og af fiskeriforvaltningen selvskabte problemer, er bifangst problematikken for de store fartøjer i det danske demersale fiskeri. Og disse problemer og dets forsøg på løsninger, er i direkte konflikt med kystfiskeriet. Kvoterne, dvs. rationerne, på torsk og tunger er nu så små, at udsmidet af torsk og tunger, fanget som bifangst i andre fiskerier, er vokset til et alvorligt politisk problem. Og bl.a. derfor er der enighed mellem ovenstående parter om, at rationsfiskeriet bør afløses af nye reguleringer i det demersale fiskeri. De arbejder for en IK ordning, hvor fiskerne tildeles en givet mængde fisk, årsmængder, udmålt efter hvad de enkelte fartøjer har fanget et bestemt år, sikkert 2003. Derefter kan fiskerne så bytte årsmængder eller sælge dem fiskerne imellem. Og på den måde kan de, på papiret i det mindste, løse nogle af bifangstproblemerne. Og hvad der står på papiret er tydeligvis blevet det vigtigste for fiskeriforvaltningen. De faktiske omstændigheder i havet, i fiskebestandene, i havnene, i samfundsøkonomien, fremtiden osv. ligger i dag under for den dokumentation og de redegørelser forvaltningen bliver afkrævet.

Om der er et flertal blandt de demersale fiskere til denne model vil blive afklaret denne vinter, men der er helt sikkert ikke et flertal blandt kystfiskerne for denne model, hvis regeringen og Folketinget vel at mærke også lever op til egne vedtagelser på kystfiskerområdet. Men hvis disse vedtagelser, hvad man kan få indtrykket af i dag, nu er taget af bordet, så stiller sagen sig anderledes. Så vil de enkelte kystfiskere, ligesom det øvrige demersale fiskere, skulle koncentrere sig om egne bedrifter (fartøjer).

De kystfiskere, som har den største historik, fordi de har været dygtige, heldige, kreative osv. de holder selvfølgelig fast i historikken. De med den mindre historik får problemerne, og de er bl.a. pga. af dine udmeldelser om stop for støtte til ophugning, og sympati for IK, nu også tvunget til at se på deres muligheder i en IK ordning med omsættelighed.

Fiskerimyndighederne vil have individuelle kvoter og rettigheder i et forsøg på at "redde" de store fartøjers meget alvorlige, og med de lavere og lavere kvoter, voksende bifangstproblemer. Mht. torsk er det blevet sådan, at de store nu anser torsk som en bifangst i deres fiskeri efter kuller, hummer, sej osv. Og da befolkningen hverken kan og vil acceptere et voksende udsmid af gode spisefisk, kan man enten stoppe dele af disse fiskerier eller også stoppe det direkte fiskeri efter torsk. Det samme problem gør sig gældende mht. tunger i Kattegat.

- **Det er selvfølgelig et meget alvorligt problem, men efter kystfiskerforliget, nu også blevet til et problem i direkte konflikt med Folketinget.**

Set ud fra en snæver fiskeriøkonomisk synsvinkel, så er det i dag de store trawl og vadfartøjer som giver omsætningen i dansk fiskeri. Så hvis fiskeriet af kuller, hummer, sej osv. skal fortsætte på samme niveau som i dag, uden at komme i en større konflikt med det politisk uholdbare udsmid af spisefisk, så taber kystfiskerne, for der er ikke fisk nok. Men det er en meget snæver og fiskeriøkonomisk styret diskussion og fokus, som ikke inddrager de samfundsøkonomiske omkostninger og tab som følger med en afvikling af det mere traditionelle og kystnære fiskeri.

Og her svigter regeringen sin opgave, ved ikke at analyserer denne udvikling i en større samfundsøkonomisk sammenhæng. De ca. 2,5 mia. kroner/år som danske fiskere henter hjem fra havet, kan og bør ikke anskues snævert. Her skal man se på de biologiske og økologiske konsekvenser i havet og man skal se meget alvorligt på de direkte og indirekte økonomiske og andre værdier som ligger i et fiskeri, som bl.a. tilstræber at fastholde flest mulige fiskere i fiskeri.

Omsættelige kvoter kan på papiret løse en del af de bifangstproblemer som vi har i dag, men de vil med en 100 % sikkerhed skabe nye. For har fiskerne først betalt mange penge for x antal tons torsk, så vil de også kun lande de sorteringer som giver den bedste pris. Dertil kommer, at de enkelte fartøjers kvoter også slipper op, ligesom det også er tilfældet i dag.

På det finansielle område, vil omsættelige kvoter og rettigheder være med til at løse nogle af de akutte finansielle problemer i fiskeriet i dag. Men det er også en stakket frist. (På Island er gælden i fiskeriet f.eks. steget næsten 3 gange under IOK).

- **Men alle disse problemer og dilemmaer og flere til, hverken kan eller skal kystfiskerne tage på deres skuldre. Kystfiskerne har indtil andet er vedtaget, et enigt Folketing i ryggen og derefter har regering og myndighed, sig at rette.**

Et af de vigtigste løfter til kystfiskerne under forhandlingerne i første halvdel af 2004 var et løfte om penge, hvis politikerne i første omgang ikke kunne fremskaffe den mængde fisk kystfiskerne har brug for, til samling omkring kystfiskeriet. Kystfiskerne fik tilsagn om, at hvis der skulle findes midler til ophugning inden for kystfiskeriet, udover de 50 mil der var i spil, så var det ikke noget problem. De nødvendige økonomiske midler til kystfiskeriet var altså ikke noget problem, problemet lå i overførslen af de nødvendige fisk, da disse overførsler ville medføre store problemer for de store fartøjers bifangster af torsk og tunger.

Derved fik kystfiskerne sikkerhed for, at der om nødvendigt, via en målrettet ophugning inden for kystfiskeriet, kunne frigives fisk til de tilbageværende kystfiskere og samtidig kunne kystfiskerne fortsætte bestræbelserne på at få gennemført en regulering, uden brug af IK og deraf følgende privatisering af ex. ophugningen.

Da kystfiskerne kom til mødet i Ålborg den 9/10, var denne sikkerhed taget fra dem. Du havde offentligt givet udtryk for, at du ville stoppe støtten til ophugning og du havde også udtrykt sympati for en IK ordning for det øvrige demersale fiskeri. Dvs. en regulering hvor samfundet giver fiskerne den "gave", at de også, på den ene eller den anden måde, vil kunne pantsætte og handle med fisken i havet. Derigennem privatiseres også ophugningen, og så er det klart, at kystfiskerne, uden de nødvendige fisk til løsning af kystfiskernes ressourceproblemer, også nu måtte se mere på egen virksomhed, end på helheden. (Og det har intet med egoisme at gøre, det er et konkret udtryk for ansvar i forhold til det samfund man lever i og de långivere man har).

Hvis samfundet støtter og tillader en udvikling, som giver individuelle omsættelige rettigheder til naturens ressourcer, så er det fiskernes ansvar at handle og beslutte i den kontekst, det kan ikke være anderledes.

- Der står vi i dag – mere uafklaret, end nogensinde, også i kystfiskeriet.

Hvis regeringen og Folketinget nu ikke fremlægger en fiskeripolitik, som medfører en betydelig reduceret fiskeriindsats i de trawl og vod fiskerier, som har torsk og tunger som bifangst, så er der faktisk kun to muligheder, hvis kystfiskeriet skal fortsætte. Enten accepterer man de voksende udsmid af torsk og tunger i trawl og vodfiskeriet, ved at give flere fisk til kystfiskerne, eller også finder man de nødvendige midler til brug for en målrettet indsats i kystfiskeriet. Dvs. støtte til ophugning til de kystfiskere som gerne vil ud af fiskeriet, og dermed frigivelse af fisk og støtte til oplægning i perioder hvor der er behov for det.

Der er netop afsat 22 mil kroner til støtte for nybygninger under 18 meter. Jeg er ikke stødt på fiskere som mener, at de eller dansk fiskeri har brug for flere nybygninger og et deraf forøget pres på de i forvejen alt for få fisk. Selvfølgelig er der stadig nogle få fiskere tilbage som kan finde på at bygge nyt, hvis de kan få offentlig støtte, men alle andre ser de 22 mil kroner som det puljen er tænkt til – erhvervsstøtte til værfterne og deres følgeindustri.

De 22 mil kroner havde været bedre anvendt til sikring af kystfiskeriets fremtid og dermed i overensstemmelse med det regeringen og Folketinget har vedtaget.

Jeg skal bede dig om at se på denne sag i det lys den her er fremstillet og hvis du ønsker det, samler jeg gerne en gruppe kystfiskere til et møde med dig, for en uddybning af sagen.

Med venlig hilsen

Kurt Bertelsen Christensen
Formand for Levende Hav
Ferring Strand den 25/10 2004